

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNDE 'DOĞA RAPORLAMASI' DÖNEMİ

CDP TÜRKİYE 2023'TE 23 TÜRK ŞİRKETİNİN A DERECELENDİRME NOTUNU ALARAK GLOBAL A LİSTESİNE GİRDİĞİNİ AÇIKLADI. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE KARŞI ŞİRKETLERİN ALDIĞI AKSİYONLARI RAPORLAMALARI İÇİN GEREKLİ PLATFORM VE ÇERÇEVİYİ SUNAN CDP, BU YIL RAPORLAMA KAPSAMINI GENİŞLETEREK 'DOĞA RAPORLAMASI'NA GEÇİŞ İÇİN HAZIRLIK YAPIYOR

Geçen yılın son ayında Dubai'de gerçekleştirilen COP28 Konferansı'nın en önemli çıktılarından biri yıllardır tartışılan Kayıp Zarar Fonu'nun kurulma kararının alınmasıydı. Türkiye'nin de Paris İklim Anlaşması'nı onaylamasının önünde bulunan en büyük engel, daha fazla karbon salımı yapan gelişmiş ülkelerin daha az karbon salımına neden olan gelişen ve az gelişmiş ülkelere yardım etmekte isteksizliğiydi. Sonunda bu engel aşıldı. Avrupa Birliği'nin yanı sıra 15 ülke, Kayıp ve Zarar Fonu'na toplam 655 milyon dolar taahhütte bulundu. Başlangıçta taahhüt edilen miktar 'devede kulak' misali olsa da en azından bazı gerçeklerin kabul edilmesi ve adım atılması bile önemli bir kazanç.

GLOBAL A LİSTESİNDE 23 TÜRK ŞİRKETİ VAR

Zamanın bu kadar azalması siyasi otoriteleri, sivil toplum kuruluşlarını ve şirketleri de harekete geçirmiş durumda. İş dünyasında iklim değişikliği ve sürdürülebilirlik kapsamında büyük bir hareketlilik var. Nitekim 2023'te 23 şirket Carbon Disclosure Project (CDP) Türkiye'den iklim değişikliği ve su güvenliği kapsamında global liderlik listelerine girmeyi başardı. Bu şirketler arka arkaya açıklamalar yapınca Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu Sürdürülebilirlik Projeleri Koordinatörü ve CDP Türkiye Ülke Programları Yöneticisi Mirhan Köroğlu Göğüş ile konuştum. 21 Mayıs'ta açıklanacak 2023 CDP Türkiye sonuçlarının analizi üzerinde çalışan Göğüş, Türkiye'den 2023'te iklim değişikliği programı kapsamında 116, Su güvenliği programı kapsamında 60 ve Ormansızlaşma programı kapsamında 5 şirketin raporlama yaptığını açıkladı. Bu şirketlerden

CDP TÜRKİYE
ÜLKE
PROGRAMLARI
YÖNETİCİSİ
MIRHAN
KÖROĞLU GÖĞÜŞ

CDP'nin oluşturduğu 'rapor havuzu' dev global şirketlerin tedarikçi seçimlerinde de önemli bir rol oynuyor. Göğüş, "Türkiye'den pek çok KOBİ CDP Tedarik Zinciri Programı kapsamında Global'de operasyonunu yürüten bir çok büyük satın alıcı şirket tarafından raporlama yapması için davet alıyor" diyor.

23 tanesinin en yüksek derecelendirme notu olan A notunu alarak 'Global A' listesine girmeyi başardığını belirtti. Göğüş, "İlk kez Global A listesinde ciddi sayıda artış yaşadık. Listeye giren şirketler globalde bu konuda çok iyi konumda olan lider şirketler olarak görüüyor" diyor.

YATIRIMCILAR BİLGİ TALEP EDİYOR

CDP Türkiye, kurulduğunda halka açık BİST 100 şirketlerini hedefleyerek çalışmalarına başlamış. Ancak bugün gelinen noktada sadece halka açık şirketler değil, başta global markaların tedarikçileri olmak üzere pek çok şirket CDP raporlamalarında yer almak için başvuruda bulunuyor. CDP'nin bu verilerin açıklamasını uluslararası yatırımcılar ve sermaye piyasaları adına yaptığını anlatan Göğüş, "Yatırımcılar bu verileri talep ediyor çünkü şirketin sürdürülebilir olması yatırım ya da iş yapma kararı için önemli" diyor. Kuşkusuz yeni dönemde uluslararası ticaretin geçer akçesi 'sürdürülebilirlik çalışmaları' olacak. Global iklim hedeflerine ulaşma konusunda zamanın hızla azalması pek çok kuruluş gibi CDP'nin de çalışmalarını etkili-

021 GEÇEN YIL 10 BİN KONUTUN SATILDIĞI KKTC'DE GAYRİMENKUL PİYASASI HACMİ TOPLAMDA 400 MİLYON STERLİN'İ BULUYOR

yor. Raporları oluşturan soru setlerine her yıl yeni sorular ekleniyor ve derecelendirme sistemi zorlaştırılıyor. En son 2023 raporlamaları için 'plastik' konusunda yeni bir modül eklendiğini anlatan Göğüş, "Haziran ayında bir konsolidasyona gideceğiz. Tek bir soru setine geçmeyi planlıyoruz. Dünyada iklim değişikliği raporlamasından, doğa raporlamasına geçiş var. CDP, iklim değişikliği konusunda olduğu gibi, doğa raporlaması konusunda da yine en kapsamlı kurumsal veriyi toplamak adına uyumlaştırma çalışmalarını sürdürüyor. Yeni yaklaşımımız daha bütünsel bir raporlama sistemine ulaşmak için evriliyor. Çalışmalarımızı gezegen sınırlarının tamamını kapsayacak şekilde genişleteceğiz" diyor.

23 BİN ŞİRKET, 1100 ŞEHİR

2000 yılında Carbon Disclosure Project (CDP) adıyla, şirketlerin iklime etkilerinin şeffaf bir şekilde açıklanacağı kâr amacı olmayan bir yapı olarak Londra'da kuruldu. Şirketlerin CDP'nin hazırladığı soru setlerini yanıtlayarak iklimle ilgili etkilerini raporlanması amaçlanıyor. 2010'da Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu, CDP'nin Türkiye'deki partneri oldu ve Türkiye'deki şirketler için çalışmalar başlatıldı. CDP Türkiye şu an için üç ana başlıkta şirketlerden çevresel verilerini talep ediyor: İklim Değişikliği, Su Güvenliği ve Ormansızlaşma. Ayrıca Tedarik Zinciri Programı ve Şehirler Programı da bulunuyor. Şu anda dünya genelinde 23 binin üzerinde şirket, bin 100'ün üzerinde şehir iklim değişikliği ile ilgili verileri CDP aracılığı ile raporlanmış durumda.

031 PROF. DR. İRFAN SUAT GÜNSEL İLE GÜNSEL'İN TESİSLERİNİ GEZDİK VE İLK MODELİ B9'U TEST ETTİM**KKTC KONUT YATIRIMINDA MARKA OLUYOR**

Geçen ay küçük bir gazeteci grubuyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeydim. Girne, Lefkoşa ve adanın Türkiye'ye doğru uzanan sivri ucu olan İskele ilçesindeki emlak yatırımlarını yerinde gözlemleme şansını buldum. İskele'deki yatırımların çeşitliliği ve özellikle uluslararası yatırımcıların talepleri karşısında şaşırıldığını söylemeliyim. İskele'de geliştirilen devasa konut projelerinin satışları toprak aşamasında tamamlanıyor. Ve kısa bir süre içinde -henüz inşaat devam ederken- ikinci, üçüncü el satışları yapılıyor. Bize eşlik eden The Best Invest'in CEO'su Dara Altunyay, "Normalde bir gayrimenkulün amortisman süresi 18/20 yıl iken Kuzey Kıbrıs'ta bu rakamın 10/12 yıla kadar indiğini görebiliyoruz" diyor. Geçen yıl 10 bin konutun satıldığı KKTC'de gayrimenkul piyasası hacmi toplamda 400 milyon sterlin'i buluyor. Ülkede kiranın yanı sıra konut değerleri de hızlı bir yükseliş gösteriyor. Altunyay, "2023'te 100 bin sterline alınan bir konutun, 2024 sonunda 130 bin sterline ulaşabileceğini öngörüyoruz" diyor. 20 bin yeni konut yapıldığı bölgede konut değeri geçen yıla oranla yüzde 40 artmış. Döviz bazlı kira getirisinin yüksekliği Türk yatırımcıları da cezbediyor. İskele bölgesinin Miami sahil şeridi gibi yapılmak istendiği ve yeni yatırımların bu nedenle bölgede yoğunlaştığı da konuşulanlar arasında. KKTC'nin tüm zorluklara rağmen uluslararası bir marka olma yolunda ilerlediğini rahatlıkla söyleyebiliriz.

DARA
ALTUNYAY
THE BEST
INVEST
CEO'SU

GÜNSEL SERİ ÜRETİM İÇİN HAZIRLANIYOR

Kıbrıs'a yolum düşünce uzun zamandır aklımda olan GÜNSEL'i de test etme şansını buldum. Yakın Doğu Üniversitesi'nin kurucusu olan Dr. Suat Günşel'in hayali olan bu otomobili hayata geçirmek oğlu Prof. Dr. İrfan Suat Günşel'e nasip olmuştu. Yaklaşık 3 sene önce, KKTC'nin yüzde 100 elektrikli yerli otomobilinin ilk elden hikayesini yazdığım için GÜNSEL'deki son gelişmeleri de merak ediyordum. Prof. Dr. İrfan Suat Günşel ile buluştuk ve hem GÜNSEL'in tesislerini gezme hem de ilk modeli B9'u test etme imkanı buldum. Aracın kompakt yapısı ve prototipinin kalitesi beni çok etkiledi. Tasarımı hazırlanan SUV modeli J9 da etkileyici bir görünüme sahip. Günşel, seri üretim için çalışmalara devam ettiklerini ve en kısa zamanda üretimin başlamasını hedeflediklerini söyledi.